

2020, YÖK'te değişim yılı oldu

»» Koronavirüs salgını nedeniyle ilk kez uzaktan eğitimin uygulandığı 2020'de, üniversitelerde dijital dönüşümden sanal fuarlara kadar birçok değişikliğe giden YÖK, bir yılın özeti içerikli çalışma hazırladı

»» Yıl sonu değerlendirmesi yapan Başkan Saraç da YÖK'ün yenilendiğini belirterek, "Şimdi Yeni YÖK de Türk yükseköğretim sistemini değiştiriyor" dedi

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) 2020'de hayata geçirdiği yeni projeler ve düzenlemelerle ilgili bir rapor yayınladı. Koronavirüs gölgesinde geçen bir yılın özeti yer aldığı çalışmayı değerlendiren YÖK Başkanı Prof. Dr. **Yekta Saraç**, yeni YÖK'ün

Mine Özdemir Güneli

yetki devri süreçlerini başlatarak teferruatla uğraşmayı terk ettiğini, yasalardan şikâyet etme yerine mevzuatın imkânlarını akılcı bir tarzda kullandığını belirterek, güçlü koordinasyon-esnek yönetim tarzını benimsediğini söyledi.

Yükseköğretimin toplumsal bir uzlaşma alanı olması için çalışmalarını vurgulayan Saraç, "Kamuya hizmet anlayışımız gereği şeffaflık içinde hesap verebilir olmaya önem veriyoruz. Onun için 2020'de görev tanımımız içindeki rutin işlerin dışında gerçekleştirdiğimiz, sonuç üreten projelerimiz, yeni ve yenilikçi girişimlerimizin öne çıkanlarını kamuoyuyla paylaşıyoruz" diye konuştu. YÖK'ün amaçları, takip ettiği yönlemleri, **yükseköğretim** anlayışı, öncelikleri ile her alanda değiştiğini kaydeden Saraç, açıklamasında "Şimdi 'Yeni YÖK' de Türk yükseköğretim sistemini değiştiriyor. 2020'de gerçekleştirdiğimiz proje ve düzenlemelerin bir kısmını sunuyoruz. Türk yükseköğretimi planlamalarımıza uygun bir şekilde, tedrici bir surette yeniden yapılandırılmaya 2021'de devam edeceğiz..." ifadelerine yer verdi.

Projelere devam

YÖK'ün 2020'de gerçekleştirdiği devrim niteliğindeki düzenlemelerin öne çıkanları şöyle:

■ YÖK-Gelecek

Projesi: Proje, Öncelikli Alan Araştırma Görevlisi İstihdamı, Öncelikli Alanlarda Öğretim Üyesi İstihdamı, YÖK Akademik Kariyer-Liyakat Platformu olmak üzere üç aşamada kurgulandı. Proje-

YÖK Başkanı Yekta Saraç

le "şeffaflık, liyakat ve fırsat eşitliği" gözetilerek akademik kadro istihdamında mevcut usule ek olarak bir yenilik getirildi. Proje 2021'de genişletilecek.

■ **YÖK Dersleri Platformu:** Proje kapsamında, Anadolu, Atatürk, İstanbul ve Orta Doğu Teknik

üniversiteleri tarafından üretilen dijital ders içerikleri, 6 GB'lık "Uzaktan Eğitime Destek" internet paketiyle birlikte üniversite öğrencilerinin erişimine sunuldu.

■ **Bölgesel Kalkınma Odaklı Üniversite sayısı arttı:** Artvin Çoruh, Bartın, Hitit, Kırklareli ve Yozgat **Bozok Üniversitelerinin** dâhil edilmesiyle sayı 15'e çıktı.

■ **Değerlendirme raporları yayımlandı:** Vakıf **Yükseköğretim Kurumları**, Üniversite İzleme ve Değerlendirme Raporu ile Araştırma Üniversiteleri performans karneleri açıklandı.

Yeni eğitim modelleri

■ **Koronavirüs önlemleri:** Üniversitelerde Koronavirüs Komisyonları oluşturuldu. YÖK, Türk Standartları Enstitüsü iş birliği ve **akademisyenlerin** katkılarıyla Küresel Salgın Bağlamında **Yükseköğretim Kurumlarında Sağlık** ve Temiz Ortamların Geliştirilmesi Kılavuzu'nu hazırladı ve üniversitelere ilettiler. YÖK bünyesinde Uzaktan Öğretim Politikaları Komisyonu oluşturularak akademiye salgına yönelik yapılan çalışmalara ilişkin "Covid-19 Bilgilendirme" internet sitesi erişime açıldı.

■ **Hibrit (karma) öğretim:** Dünyanın pek çok ülkesinde uygulanan "karma (hibrit) öğretim modeli" getirildi. Üniversitelerde

bütün gün programlarda uzaktan öğretim yoluyla verilebilecek ders oranı yüzde 30'dan yüzde 40'a yükseltildi.

■ **Uluslararası öğrenci sayısında rekor artış:** Uluslararası öğrenci sayısı 2014'te 48 bin

Yasal düzenlemelere gidildi

■ **Yükseköğretim Kanunu'nda yapılan düzenlemeler:** TBMM'de kabul edilen yasal düzenlemeyle doçentlik başvuru ve sınavlarının yılda ikiden fazla yapılması, açıköğretim fakültelelerinde artan gelirin doktoralı insan yetiştirilmesi için aktarılması, 50/d'li araştırma görevlilerinin mezuniyetleri sonrasında kadrolarıyla ilişkilerinin altı ay daha devam etmesi, disiplin suçlarının yeniden düzenlenmesi, intihalin ağırlaştırılması gibi değişiklikler hayata geçirildi.

■ **Ücretler:** Vakıf üniversitelerinde çalışan öğretim elemanlarına ödenen ücretin devletteki emsallerinden düşük

olmaması, teminat fonunun getirilmesi gibi beklentileri karşılayan maddeler yer aldı. Öğrenci burslandırma oranı yüzde 10'dan yüzde 15'e çıkarıldı.

■ **Birlikte iş yapma modeli:** Alanında öne çıkmış üniversitelerin stratejik konularda ortak Ar-Ge yapacak ve kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanımını sağlayacak model oluşturuldu.

■ **Araştırmanın öne çıkacak:** YÖK, "Bilimsel Araştırma Projeleri Yönetmeliği"nde proje değerlendirmesi yapacak uzmanlara ücret ödenmesi, uluslararası projelere katkı payı ödenbilmesi, kaynak aktarımı gibi konularda değişikliklere gitti.

200 bini aştı. 2021'de bu sayının 220 bini aşması hedefleniyor.

■ **Türkiye'ye nitelikli öğrenci çekme:** Başarı sıralaması şartı bulunan **yükseköğretim** programları haricinde yurt dışı yatay geçiş kontenjanlarındaki yüzde 50 kısıtlama kaldırıldı. Nitelikli öğrencilerin ülkeye dönmeleri için dünya üniversite sıralamalarının herhangi birinde ilk 1000'deki üniversitelerden yapılacak yatay geçişler için kolaylık sağlandı.

■ **Sanal fuarlar:** İlk kez yurt dışına yönelik "Study in Turkey YÖK Virtual Fair 2020" sanal fuarı düzenlenirken Türkiye'deki

adaylar için de Üniversiteni Keşfet YÖK Sanal Fuarı düzenlendi.

■ **YÖK 100/2000 Doktor Projesi:** Proje kapsamında salgın odaklı 22 alan belirlenerek pandemi dönemi için özel çağrıya çıktı. Aşı ve ilaç çalışmalarına projedeki 800 doktora bursiyeri katkı sundu. Türkiye'nin Otomobil ile Yerli ve Millî Teknoloji Hamlesi için projeye yeni alanlar eklendi.

■ **Dijital dönüşüm: "Yükseköğretimde Dijitalleşme Projesi"** kapsamında 16 olan üniversite sayısı 24'e çıkarılarak yaklaşık 60 bin öğrenci ve 10 bin öğretim elemanına dijital eğitim verildi.

Meslek yükseköğretilerine tam destek

■ **Yeni burs imkânları:** "YÖK Destek Bursları" kapsamına bu yıl "Felsefe" bölümü de dahil edildi. YÖK ile İstanbul Maden İhracatçıları Birliği (İMB) arasında imzalanan protokolle başarılı öğrencilerin madencilik sektörüne çekilmesi için burs verilmesi, staj ve iş yeri eğitimi uygulamalarının artırılması ve mezuniyetleri sonrasında istihdamları amaçlandı. Diğer sektörlerle de aynı şekilde destekler için

süreç başlatıldı. ■ **Eğitim fakülteleri:** YÖK'ün yetki devri kapsamında, Eğitim / Eğitim Bilimleri fakültelerindeki öğretmenlik lisans programlarındaki derslerin, müfredatların ve kredilerin belirlenmesine ilişkin yetki, üniversitelere devredildi.

■ **Sanayi eğitimi için teşvik ve destek:** 2019-2020 eğitim ve öğretim yılının güz dönemi için 24 devlet üniversitesinde fen ve mühendislik lisans

programlarında öğrenim gören 3 bin 679 öğrenciye sanayi eğitimi görmeleri için destek verildi.

■ **MYO'lara maddi destek:** 2019-2020 yılında Organize Sanayi Bölgesi içinde kurulan 11 MYO'nun imalat ve lojistik sektörüyle ilgili 16 farklı programında öğrenim gören 2 bin 839 öğrenciye, genel okul bütçesinin dışında öğrenci başına ortalama 5.000 TL tutarında eğitim desteği verildi.

